

CWESTIYNAU YCHWANEGOL GAN AELODAU'R PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO → GWASANAETHAU AMBIWLANS CYMRU

ADDITIONAL QUESTIONS FROM MEMBERS OF THE PARTNERSHIP AND REGENERATION SCRUTINY COMMITTEE → WELSH AMBULANCE SERVICES

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
1	<p>Gweler y llythyr ynghlwm os gwelwch yn dda gan Gadair y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio at Vaughan Gething, y Gweinidog dros lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar y pryd ym mis Mawrth 2020, mae'r cynnwys yn hunan esboniadwy. Mae'n ymddangos i ni beidio â derbyn ymateb gan Lywodraeth Cymru ond roedd yn union cyn y Pandemig Covid. Deallaf fod Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru'n parhau i weithredu cynllun tebyg i'r peilot CAT o gofio llwyddiant amlwg y cynllun peilot hwn o ran lleddfu'r pwysau ar y galw ar wasanaethau ambiwlans, beth yw eich barn am weithio gyda Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru a Llywodraeth Cymru i ail gyflwyno'r cynllun CAT?</p> <p><i>Please find attached a letter sent from the Chair of the Partnership and Regeneration Scrutiny Committee to Vaughan Gething, the then Minister for Health and Social Services in March 2020, the contents of which are self-explanatory. It doesn't appear that we received a response from Welsh Government but it was immediately prior to the outbreak of the Covid epidemic. I understand that Mid and West Wales Fire & Rescue Service are still operating a</i></p>	<p>Cyng / Cllr Dylan Rees (Cadair y Pwyllgor / Committee Chair)</p>	<p>O ran y prosiect CAT, roedd yn gydweithrediad peilot yn 2016/17 rhwng WAST, Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru a Heddlu Gogledd Cymru. Edrychodd ar ffyrdd y gallai'r gwasanaethau gydweithio'n well. Roedd y tîm CAT yn beilot ar gyfer Conwy a Sir Ddinbych ond ehangodd am gyfnod byr i gwmpasu Sir y Fflint. Roedd yn edrych nid yn unig ar gwympiadau (dim anafiadau) ond tra bod y tîm mewn eiddo, byddai'n cwblhau gwiriad diogelwch Tân a gwiriad atal trosedd. Nid oedd CAT yn cynnwys Gogledd Gwynedd ac Ynys Môn. Er na pharhaodd y prosiect, mae nifer o fentrau ar waith i gefnogi pobl nad ydynt wedi'u hanafu, gan gynnwys ein gwasanaeth ymateb i gwympiadau a menter ymatebwyr lles cymunedol newydd. Mae'n annhebygol y bydd y fformat CAT blaenorol yn cael ei atgyfodi.</p> <p><i>In respect of the CAT project, it was a pilot collaboration in 2016/17 between WAST, NWFRS and NWP. It looked at better ways of the services</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
	<p><i>scheme similar to the CAT pilot. Bearing in mind the obvious success of this pilot in alleviating pressures on the demand for ambulance services, what are your views on working with the North Wales Fire and Rescue Service and Welsh Government to reintroduce the CAT scheme?</i></p>		<p><i>working together. The CAT team was a pilot for Conwy and Denbighshire but did expand briefly to cover Flintshire. It not only looked at falls (non-injury) but whilst the team were at a property, it would complete a fire safety check and crime prevention check. CAT did not cover North Gwynedd and Anglesey. While the project did not continue, a number of initiatives are in place to support non injured fallers, including our falls response service and new community welfare responders initiative. It is unlikely the previous CAT format will be resurrected.</i></p>
2	<p>Beth ydych barn ar gefnogi busnesau tebyg i Môn Medics a Medic 1 wrth iddynt gynnig gwasanaeth cludiant i gleifion nad ydynt yn achosion brys ee i gludo cleifion i mewn neu allan o'r ysbyty?</p> <p><i>What is your view about supporting businesses like Môn Medics and Medic 1 as they offer a transport service for non-emergency patients eg transport patients to and from hospital?</i></p>	Cyng / Cllr Non Dafydd	<p>Dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, cwblhawyd gwaith yn llwyddiannus i drosglwyddo holl ddarpariaeth NEPTS Cymru i WAST. Mae WAST yn darparu'r gwasanaethau hyn gan ddefnyddio'r hyn rydym yn cyfeirio ato fel y model lluosogrwydd sy'n cynnwys ein gweithwyr sector cyhoeddus ein hunain, darparwyr preifat trwy ystod o gontactau ad hoc, tymor byr a thymor hwy, a gwirfoddolwyr. Rydym yn credu bod hyn yn cynnig darpariaeth sy'n ymateb i anghenion cleifion a byrddau iechyd, a gefnogir gan drefniadau cadarn ar gyfer sicrhau ansawdd a chanlyniadau, ac sy'n</p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p>cynnig gwerth am arian. Mae ein dyll o gcontractio yn cydymffurfio â gofynion contractio'r sector cyhoeddus, a gall darparwyr dendro am waith o fewn y paramedrau hyn. Pan fydd ein contractau tymor hwy ar fin dod i ben, maen nhw'n cael eu hadolygu a, phe bai'r angen am y ddarpariaeth yn dal i fodoli, caint eu cynnig am dendr i ddarparwyr masnachol cofrestredig, megis Môn Medics. Mae Môn Medics yn rhan o'r fframwaith 365 ar gyfer ein tendrau. Maent yn ddarparwr newydd, wedi cofrestru dim ond yr hydref diwethaf, ond maen nhw wedi casglu rhywfaint o waith sydd ar gael yn yr ardaloedd lle maen nhw'n gweithredu. Mae gan bob darparwr fanylion ein tîm a gallant gysylltu â ni os oes angen gwybodaeth ychwanegol arnynt ynghylch sut y caiff gwaith ei dendro ac ati.</p> <p><i>Within the last few years, work has been successfully completed to transfer all NEPTS provision for Wales into WAST. WAST delivers these services using what we refer to as the plurality model which includes our own public sector employees, private providers through a range of ad-hoc, short term and longer term</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p><i>contracts, and volunteers. We believe this offers a provision that is responsive to the needs of patients and health boards, is supported with robust quality and outcome oversight arrangements, and offers value for money. Our approach to contracting is undertaken in accordance with public sector contracting requirements, and providers are able to tender for work within these parameters. When our longer term contracts are due to expire they are reviewed and, should the need for the provision still exist, offered out for tender to registered commercial providers, such as Môn Medics. Môn Medics is on the 365 framework that we submit work out to tender on. They are a new provider only being registered last autumn, but have picked up some work which has been made available in the areas in which they operate. All providers have details of our team and are able to contact us should they require additional information about how work is tendered etc.</i></p>
3	Bu i ni glywed am fachgen yn cael ei drywanu yng Nghaerybyi oddeutu blwyddyn ôl. Bu l'w gyfaill ei yrru yn syth i Fangor yn hytrach nag aros am Ambiwlans. Mae'n debyg fod y weithred yma wedi achub bywyd y bachgen.	Cyng / Cllr Non Dafydd	Mae'n anodd gallu gwneud sylwadau ar un achos, ac mae adegau pan allai fod yn fwy priodol i glaf gael ei yrru'n syth i adran achosion brys i gael triniaeth yn lle aros am

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
	<p>Beth ydych barn am unigolion yn gyrru cleifion i'r Ysbyty yn hytrach nag aros am ambiwlans?</p> <p><i>We heard reports of a boy being stabbed in Holyhead about a year ago. His friend drove him straight to Bangor rather than waiting for an Ambulance. This action probably saved his life. What is your view of individuals driving patients to the hospital rather than waiting for an ambulance?</i></p>		<p>ambiwlangs i ymateb. Fodd bynnag, byddem bob amser yn annog teuluoedd, gwylwyr neu ffrindiau i ffonio 999 a gofyn am ambiwlans yn y lle cyntaf gan ein bod yn gallu brysbenau ac anfon yr adnodd priodol yn effeithiol. Mae adegau pan nad yr adran achosion brys agosaf o reidrwydd yw'r un fwyaf priodol gan fod gwasanaethau arbenigol yn cael eu darparu mewn mannau eraill (er enghraift, mae trawiadau ar y galon yn derbyn ymyriad arbenigol yn Ysbyty Glan Clwyd). Efallai y byddwn hefyd yn galw ar asiantaethau partner i gynorthwyo, gan gynnwys yr ambiwlans awyr (EMRTS) a all gludo, er enghraift, cleifion ag anafiadau trawmatig sylweddol, i'r canolfannau trawma mawr yn naill ai Stoke neu Lerpwl. Mewn cyfnodau o waethygus sylweddol, oherwydd lefelau uchel o waith yn y system 999, gall diffyg argaeedd ein hambiwlangs a'n ceir ymateb olygu ein bod hefyd yn darparu cyngor y dylai claf wneud ei ffordd ei hun (os yw'n gallu) i gyflymu derbyn gofal.</p> <p><i>It is difficult to be able to comment on a single case, and there are occasions when it might be more appropriate for a patient to be driven</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p><i>straight to an emergency department for treatment instead of waiting for an ambulance to respond. However, we would always encourage families, bystanders or friends to call 999 and ask for an ambulance in the first instance as we are able to effectively triage and send the appropriate resource. There are occasions whereby the nearest emergency department is not necessarily the most appropriate as specialist services are delivered elsewhere (for example, heart attacks receive specialist intervention at Ysbyty Glan Clwyd). We might also call upon partner agencies to assist, including the air ambulance (EMRTS) who can transport for example, patients with significant traumatic injuries, to the major trauma centres in either Stoke or Liverpool. In periods of significant escalation, through high volumes of work in the 999 system, the lack of availability of our ambulances and response cars, may mean we also provide advice that a patient should make their own way (if they are able) to expedite care.</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
4	<p>Deallaf eich bod wedi ystyried symud eich safle ateb ffôn yn bellach i ffwrdd o'r Gogledd Orllewin. Mae'n debyg y byddai hyn yn lleihau y nifer o siaradwyr Cymraeg a fyddai'n ymateb i'r galwadau ffôn. Tybed pa ystyriaethau rydych chi'n eu roi i bwysigrwydd cyfathrebu yn y Gymraeg yn y Gwasanaeth Ambiwlans ac yn benodol wrth ymateb i alwadau ffôn?</p> <p><i>I understand that you have considered relocating your telephone answering site further away from the North West. This would probably reduce the number of Welsh speakers who would respond to phone calls. What considerations do you give to the importance of communicating in Welsh in the Ambulance Service and specifically when answering telephone calls?</i></p>	Cyng / Cllr Non Dafydd	<p>Mewn ymateb i'ch cwestiwn yngylch y cynnig i symud Canolfan Cyswllt Clinigol Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru (WAST) o Lanfairfechan i Lanelwy a'r effaith bosibl ar y Gymraeg. Mae'r canlynol yn rhoi trosolwg defnyddiol o'r sefyllfa bresennol. Cawn ein llywodraethu gan ofynion Safonau'r Gymraeg mewn llawer o feisydd o'n gwaith, yr ydym yn eu cefnogi ac sy'n ymrwymiad yr ydym yn ei gymryd o ddifrif. Fodd bynnag, am resymau diogelwch clinigol, mae ymdrin â galwadau 999 wedi'i eithrio o'r safonau hynny. Nid yw dyletswyddau statudol o dan Safonau'r Gymraeg yn gosod unrhyw ofyniad cyfreithiol ar yr Ymddiriedolaeth i ateb galwadau 999 yn Gymraeg.</p> <p>O dan Reoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 7) 2018, Paragraff 35: Nid yw safonau 8 i 10 ac 13 i 16 yn berthnasol i alwadau a wneir i rif ffôn 999.</p> <p>Wedi dweud hyn, rydym yn cydnabod ein bod yn gwasanaethu poblogaeth amrywiol, y bydd llawer ohonynt, yn enwedig mewn rhai ardaloedd o Gymru, yn siaradwyr Cymraeg iaith gyntaf. Ar y sail honno, mae gennym gronfa o</p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p>siaradwyr Cymraeg ar draws ein tair canolfan cyswllt clinigol sydd ar gael i siarad â galwyr yn eu dewis iaith.</p> <p>Rydym yn gwerthfawrogi ein staff yn fawr, a dyna un rheswm pam yr ydym am ddarparu amgylchedd gwaith llawer gwell iddynt, gan gydnabod bod canolfan Llanfairfechan y tu hwnt i gyflwr economaidd ac nad yw bellach yn rhoi digon o le inni ddiwallu ein hanghenion. Rydym hefyd yn gwerthfawrogi bod symudiad arfaethedig yn cyflwyno heriau logistaidd i rai cydweithwyr, yn enwedig y rhai sy'n byw yn rhannau mwyaf gorllewinol Gogledd Cymru.</p> <p>Ar y sail honno, rydym wedi ymgymryd â dau beth. Yn gyntaf, rydym wedi cynnal asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb yn edrych ar effaith y newid arfaethedig ar siaradwyr Cymraeg ledled Cymru, yn enwedig gan ein bod yn darparu system genedlaethol (Cymru gyfan) ar gyfer ymdrin â galwadau ac, felly, y gellid ymdrin â galwyr sy'n dymuno sgwrsio yn Gymraeg gan siaradwyr Cymraeg yn ein canolfannau cyswllt clinigol yng Nghaerfyrddin neu Gwmbrân, yn ogystal â rhai yn Llanfairfechan. Yn amlwg, nid</p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p>ein nod yw darparu gwasanaeth llai i alwyr Cymraeg, er gwaethaf y materion a amlinellwyd yn flaenorol ynghylch yr eithriad dilys o alwadau 999 o Safonau'r Gymraeg.</p> <p>Yn yr un modd, rydym yn cwblhau cynlluniau i ddarparu ar gyfer nifer o'r staff hynny yr effeithir arnynt fwyaf gan symud i weithio o'n canolfan yn Ty'r Wyddfa ym Mangor. Bydd hyn wrth gwrs hefyd yn golygu y bydd cyfran sylweddol o'r staff hynny'n siaradwyr Cymraeg, felly nid ydym yn rhagweld gostyngiad sylweddol yn ein darpariaeth Gymraeg. Yn ogystal, rydym yn parhau i hysbysebu ein swyddi gwag ar gyfer Canolfan Gogledd Cymru gyda'r Gymraeg yn ddymunol i ymgeiswyr a byddwn yn darparu cyrsiau a chefnogaeth i'r cydweithwyr hynny sydd eisiau dysgu Cymraeg.</p> <p>Wrth symud i safle Tŷ Elwy, rydym hefyd yn cydnabod bod Heddlu Gogledd Cymru a Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru hefyd yn gweithredu yn ardal Llanelwy a bod ganddynt gyfrifoldeb i recriwtio siaradwyr Cymraeg ar gyfer eu gwasanaethau a byddwn felly'n parhau i wneud ymdrech sylweddol i</p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p>sicrhau bod gennym staff sy'n siarad Cymraeg ar gael yng Ngogledd Cymru ochr yn ochr â'n dwy Ganolfan arall.</p> <p>Bydd yr holl staff yr effeithir arnynt yn cael eu cefnogi drwy broses newid sefydliadol GIG Cymru, sy'n darparu amddiffyniadau i staff ac yn galluogi cydweithwyr i gael sgyrsiau unigol am eu hamgylchiadau penodol eu hunain.</p> <p>I grynhoi, byddwn yn parhau i weithio drwy asesiadau effaith gyda'n staff a'n Hundebau Llafur i sicrhau ein bod yn deall yn llawn yr effaith ar ddarpariaeth iaith, yn ogystal â chefnogi cydweithwyr gydag unrhyw bryderon a allai fod ganddynt drwy broses newid sefydliadol GIG Cymru.</p> <p><i>In response to your question around the proposed move of the Welsh Ambulance Services NHS Trust (WAST) Clinical Contact Centre from Llanfairfechan to St Asaph and the potential impact on the Welsh language, the following provides a useful overview of the current position.</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p><i>We are governed by the requirements of the Welsh Language Standards in many areas of our work, which we support and which is a commitment that we take very seriously. However, for clinical safety reasons, handling 999 calls is exempt from those standards. Statutory duties under the Welsh Language Standards impose no legal requirement on the Trust to answer 999 calls in Welsh.</i></p> <p><i>Under the Welsh Language Standards (No. 7) Regulations 2018, Paragraph 35: Standards 8 to 10 and 13 to 16 do not apply to calls made to the 999 telephone number.</i></p> <p><i>This said, we recognise that we serve a diverse population, many of whom, particularly in some areas of Wales, will be first-language Welsh speakers. On that basis, we have a pool of Welsh speakers across our three clinical contact centres available to speak to callers in their chosen language.</i></p> <p><i>We greatly value our staff, which is one reason why we want to provide them with a much better working environment, recognising that the</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p><i>Llanfairfechan centre is beyond economic condition and no longer provides us with enough space to meet our needs. We also appreciate that a proposed move presents logistical challenges for some colleagues, particularly those living in the westernmost parts of North Wales.</i></p> <p><i>On that basis, we have undertaken two things. Firstly, we have undertaken an equality impact assessment examining the impact of the proposed change on Welsh speakers across Wales, particularly as we provide a national (all-Wales) system for handling calls and, therefore, callers wishing to converse in Welsh could be handled by Welsh speakers at our clinical contact centres in Carmarthen or Cwmbran, as well as those in Llanfairfechan. Clearly, our aim is not to provide a reduced service for Welsh callers, despite the issues previously outlined regarding the valid 999 call exemption from the Welsh Language Standards.</i></p> <p><i>Similarly, we are finalising plans to accommodate a number of those staff most affected by the move to work from our Snowdon House base in Bangor. This will of course also</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p><i>mean that a significant proportion of those staff will be Welsh language speakers, so we do not envisage a significant reduction in our Welsh language provision. In addition, we continue to advertise our vacancies for the North Wales Centre with Welsh language as desirable for applicants and will provide courses and support for those colleagues who want to learn Welsh.</i></p> <p><i>In moving to the Ty Elwy site, we also recognise that North Wales Police and North Wales Fire and Rescue also operate in the St Asaph area and have a responsibility to recruit Welsh language speakers for their services and we will therefore continue to place significant effort to ensure we have Welsh speaking staff available in North Wales alongside our other two Centres.</i></p> <p><i>All affected staff will be supported through NHS Wales' organisational change process, which provides protections for staff and enables colleagues to have individual conversations about their own specific circumstances.</i></p> <p><i>In summary, we will continue to work through impact assessments with our staff and Trade</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<i>Unions to ensure we fully understand the impact on language provision, as well as supporting colleagues with any concerns they may have through NHS Wales' organisational change process.</i>
5	<p>Bu i chi grybwyl y "first responders". Mi wn fod y pwysau ar y gwasanaeth gwirfoddol yma yn drwm mewn ardaloedd tebyg i bellafion Pen Llŷn. Beth ydy cyfartaledd oed y gwirfoddolwyr yn gweithredu fel "first responders" ym Môn a Gwynedd? Faint o oriau ar gyfartaledd mae nhw'n gwirfoddoli? Ac os yn oedrannus, sut ydych yn cynllunio i recriwtio gwirfoddolwyr newydd?</p> <p><i>You referred to the "first responders". I am aware that the pressure on this voluntary service is significant in areas like rural Llŷn Peninsula. What is the average age of the volunteers acting as "first responders" on Anglesey and Gwynedd? How many hours do they volunteer on average? And if elderly, how do you plan to recruit new volunteers?</i></p>	Cyng / Cllr Non Dafydd	<p>Mae gennym nifer sylweddol o wirfoddolwyr ledled Cymru sy'n ymgymryd â rolau amrywiol i gefnogi Gwasanaeth Ambiwlans Cymru. Mae'r rolau hyn yn cynnwys ein gyrwyr ceir gwirfoddol sy'n cludo cleifion yn bennaf i apwyntiadau ysbyty, ymatebwyr lles cymunedol sy'n cynnal arsylwadau sylfaenol ar gleifion yn y gymuned ac ymatebwyr cyntaf yn y gymuned sy'n ymateb i alwadau 999 gan gynnwys argyfyngau sy'n bygwth bywyd.</p> <p>Ar draws Ynys Môn a Gwynedd yn benodol, ar hyn o bryd mae gennym 41 o Ymatebwyr Cyntaf yn y Gymuned (CFRs). Nid ydym yn cadw data ar oedran gwirfoddolwyr, er y gall Ymatebwyr Cyntaf yn y Gymuned wirfoddoli os ydynt dros 18 oed. Nid oes gennym derfyn oedran uchaf ar gyfer gwirfoddoli gan y byddai hyn yn cael ei asesu ar allu'r gwirfoddolwr i gyflawni'r rôl. Mae ein hyfforddiant yn cael ei</p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p>gynllunio'n flynyddol gydag agwedd deg a chytbwys tuag at gyrsiau ledled Cymru er mwyn cynnal argaeedd gwirfoddolwyr. Mae gennym ddau gwrs arall ar y gweill ar draws Ynys Môn a Gwynedd eleni.</p> <p>Mae gennym hefyd bartneriaeth gydag RAF y Fali ar Ynys Môn sy'n gweithredu timau Ymatebwyr Cyntaf yn y Gymuned ac Ymatebwyr Lles Cymunedol.</p> <p>Mae ein holl gwirfoddolwyr wedi ymrwymo i Gytundeb Gwirfoddolwyr sy'n amlinellu isafswm o 16 awr y mis o ymrwymiad gwirfoddol. Mae hyn er mwyn sicrhau bod ein gwirfoddolwyr yn cynnal eu sgiliau clinigol ac yn lliniaru'r risg y bydd sgiliau'n pylu. Ar gyfer ein 41 CFR ar Ynys Môn ac yng Ngwynedd, mae hyn yn cyfateb i isafswm o 656 awr y mis ar Ynys Môn ac yng Ngwynedd.</p> <p>Ar gyfer ein gyrwyr ceir gwirfoddol, rydym yn tueddu i weld demograffeg gwahanol ac er nad ydym yn casglu data ar oedran yn rheolaidd, oedran cyfartalog ein gyrwyr VCS yw tua 67 oed. Ar hyn o bryd mae gennym 11 o yrwyr ceir</p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p>gwirfoddol ar draws Gwynedd ac Ynys Môn, ac ym mis Gorffennaf 2024 cwblhawyd 13,596 milltir ar gyfartaledd o 1236 fesul gyrrwr. Ar hyn o bryd rydym wrthi'n recriwtio yn y maes hwn i wella'r darpariaethau trafnidiaeth yn y rhanbarth.</p> <p><i>We have a significant number of volunteers across Wales who undertake various roles in support of the Welsh Ambulance Service. These roles include our volunteer car drivers who mainly transport patients to hospital appointments, community welfare responders who undertake basic observations on patients in the community and community first responders who respond to 999 calls including life threatening emergencies.</i></p> <p><i>Across Anglesey and Gwynedd specifically, we currently have 41 active Community First Responders (CFRs). We do not hold data on volunteer ages, although Community First Responders can volunteer from the age of 18 years old. We do not have an upper age limit for volunteering as this would be assessed on capability of the volunteer to fulfil the role. Our</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p><i>training is planned annually with a fair, balanced approach to courses across Wales to maintain volunteer availability. We have two more remaining courses planned across Anglesey and Gwynedd this year.</i></p> <p><i>We also have a partnership with RAF Valley on Anglesey that operate a Community First Responder and Community Welfare Responders teams.</i></p> <p><i>All our volunteers have signed up to a Volunteer Agreement that outlines a minimum of 16 hours a month of volunteer commitment. This is to ensure our volunteers maintain their clinical skills and mitigates risk of skill fade. For our 41 Anglesey and Gwynedd CFRs, this equates to a minimum of 656 hours per month in Anglesey and Gwynedd.</i></p> <p><i>For our volunteer car drivers, we do tend to see a different demographic and whilst we do not routinely collect data on age, the average age of our VCS drivers is approximately 67 years. We currently have 11 volunteer car drivers across Gwynedd and Anglesey, and In July 2024 they</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<i>completed 13,596 miles an average of 1236 per driver. We are currently actively recruiting in this area to improve the transport provisions in the region.</i>
6	<p>Pa ganran o staff y Gwasanaethau Ambiwlans yn gweithio gyda chleifion ar Ynys Môn sy'n gallu siarad Cymraeg?</p> <p><i>What percentage of Ambulance Services' staff working with patients on Anglesey can speak Welsh?</i></p>	Cyng / Cllr Gwilym Owen Jones (Is-gadair y Pwyllgor / Committee Vice-chair)	<p>Nid ydym yn cadw'r data hwn. Mae cofrestru cymhwysedd iaith yn faes dewisol ar ein systemau ac felly ni allem roi ffigur yn ddibynadwy. Fodd bynnag, mae'n resymol dweud y byddai cyfran sylwedol o'n staff yng Ngogledd Orllewin Cymru yn siaradwyr Cymraeg, i lefelau amrywiol o ruglder.</p> <p><i>We do not hold this data. Registering of language competency is an optional field on our systems and therefore we could not reliably give a figure. However, it is fair to say that a significant proportion of our staff in North West Wales would be Welsh speakers, to varying levels of fluency.</i></p>
7	<p>Faint o gleifion sy'n mynd i'r Adran Frys sydd naill ai'n methu gweld meddyg neu ddim yn ffonio meddyg sydd wedi hynny'n effeithio ar yr amser disgwyl?</p> <p><i>How many patients that go to A & E are a result of not being able to see a doctor or have not phoned a doctor which in turn has impacted on waiting times?</i></p>	Cyng / Cllr Sonia Williams	<p>Nid ydym mewn sefyllfa i fesur hyn fel gwasanaeth ambiwlans. Efallai ei fod yn gwestiwn gwell i gydwethwyr ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.</p> <p><i>We are not in a position to quantify this as an ambulance service. It may be a question better</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<i>posed to colleagues at Betsi Cadwaladr University Health Board.</i>
8	<p>Pa ganran o alwadau am ambiwlans fyddai'n fwy priodol i Feddyg Teulu ymateb iddynt?</p> <p><i>What percentage of calls for an ambulance would have been more appropriate for a GP to respond to?</i></p>	Cyng / Cllr Sonia Williams	<p>Rydym yn cydnabod bod y pwysau a brofir gan gydweithwyr mewn gofal sylfaenol weithiau yn arwain at gleifion yn cysylltu â 999. Mae gennym nifer o ffyrdd y gallwn eu defnyddio i helpu, gan nad oes angen triniaeth ysbyty ar bob claf. Mae ein timau Gofal Integredig yn cynnwys clinigwyr profiadol fel parafeddygon a nyrsys. Maen nhw'n edrych ar y digwyddiadau wrth iddyn nhw ddod i mewn ac yn dewis cleifion i'w ffonio'n ôl. Yn dilyn asesiad clinigol strwythuredig, un o'r canlyniadau yw atgyfeirio'r claf yn uniongyrchol i ofal sylfaenol am driniaeth barhaus neu asesiad pellach. Yn WAST, ers 1 Ionawr 2024 mae ein desg gymorth clinigol wedi atgyfeirio 2074 o gleifion i ofal sylfaenol (o fewn oriau a thu allan i oriau), yn ardal Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr. Yn ogystal, mae gennym nifer cynyddol o uwch ymarferwyr parafeddygol, y mae llawer ohonynt yn cylchdroi i ofal sylfaenol fel rhan o'u dyletswyddau i gynorthwyo gyda gwaith integredig gyda gofal sylfaenol. Ar gyfer y cleifion mae'n nhw'n eu gweld, nid oes angen</p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p>gofal ysbyty ar hyd at 70% ohonyн nhw. O safbwyt WAST, nid oes unrhyw alwadau amhriodol oherwydd drwy'r systemau 999 ac 111 rydym yn ddrws i ofal mewn argyfwng, gofal brys a gofal heb ei drefnu. Mater i ni yw gweithio mewn cydweithrediad agos â phartneriaid ar draws GIG Cymru i sicrhau bod llwybrau sy'n canolbwytio ar y claf ar agar i'n clinigwyr eu defnyddio.</p> <p><i>We acknowledge that sometimes the pressure experienced by colleagues in primary care leads to patients contacting 999. We have a number of avenues we can use to help, as not every patient requires hospital treatment. Our Integrated Care teams include experienced clinicians such as paramedics and nurses. They look at the incidents as they come in and select patients to call back. Following a structured clinical assessment, one of the outcomes is to refer the patient directly to primary care for ongoing treatment or further assessment. In WAST since January 1st 2024 our clinical support desk has referred 2074 patients to primary care (both in hours and out of hours), within the Betsi Cadwaladr Health Board area. In addition, we</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<i>have a growing number of advanced paramedic practitioners, many of whom rotate into primary care as part of their duties to assist with integrated working with primary care. For the patients they see, up to 70% do not require hospital care. From a WAST perspective, there is no inappropriate call as through both the 999 and 111 systems we are a door to emergency, urgent and unscheduled care. It is up to us to work in close collaboration with partners across NHS Wales to ensure patient centred pathways are open for our clinicians to access.</i>
9	Beth ydy canran yr unigolion sy'n cael eu cludo i'r ysbyty sydd wedyn yn cael mynediad i ward? <i>What percentage of individuals conveyed to hospital are then admitted onto a ward?</i>	Pennaeth Gwasanaethau Oedolion Head of Adults' Services	Nid ydym yn cadw'r data hwn. Unwaith y caiff gofal ei drosglwyddo i'r ysbyty sy'n derbyn, nid oes gennym unrhyw ffordd ystyrlon o olrhain cynnydd y claf hwnnw drwy'r system ysbytai. <i>This is data that we do not hold. Once care is transferred to the receiving hospital, we have no meaningful way of tracking the progress of that patient through the hospital system.</i>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
10	<p>Pa ganran o unigolion sy'n cael eu gweld gan barafeddyg nad ydynt wedi hynny'n cael eu cludo i'r ysbyty?</p> <p><i>What percentage of individuals seen by a paramedic are not conveyed to hospital?</i></p>	<p>Pennaeth Gwasanaethau Oedolion Head of Adults' Services</p>	<p>Ar gyfer y flwyddyn o fis Ebrill i fis Mawrth 2023/24, cafodd 6460 o alwadau 999 ymateb i leoliad, gyda chlinigydd WAST yn gweld y claf. 2097 o ddigwyddiadau a arweiniodd at beidio â chludo'r claf i'r ysbyty (32.4%). Dros yr un amser fodd bynnag, lle'r oedd y clinigwr a ymatebodd gyntaf yn Uwch Ymarferydd Parafeddygol (APP) yna'r gyfradd na chafodd eu cludo oedd 52.4%. O'r digwyddiadau hyn, lle mai APP oedd yr ymateb cyntaf, roedd 6% wedi'u categoreiddio'n flaenoriaeth goch a 47.2% yn oren 1, sef y ddwy flaenoriaeth uchaf o ran categoreiddio galwadau. Yn ogystal, yn ystod y cyfnod diwethaf hwn, cafodd 8.7% o'r holl alwadau 999 ar Ynys Môn eu cau trwy'r broses ymgynghori a chau, gan barafeddyg neu nyrs yn gweithio yn yr ystafell reoli mewn asesiad clinigol o bell. I roi cymhariaeth, rhwng mis Ebrill 2018 a mis Mawrth 2019, roedd y ffigwr hwn yn 1.5%. Ar hyn o bryd mae APPs yn cael eu hanfon i alwadau yn seiliedig ar set "cod" wedi'i diffinio ymlaen llaw yn seiliedig ar brif gŵyn y mae claf yn ei gwneud. Mae'r sefydliad yn symud tuag at system anfon dan arweiniad clinigol i sicrhau bod yr APPs a rolau uwch eraill fel Parafeddygon Gofal Lliniarol yn cael eu hanfon i</p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p>ddigwyddiadau lle maen nhw'n ychwanegu gwerth a bod cyfle i gyrraedd sefyllfa wahanol. Maen nhw yn aml yn cau achos clinigol y claf heb fod angen ei atgyfeirio i ran o'r system gofal iechyd ehangach. Gydag anfoniadau dan arweiniad clinigol, gellir anfon y clinigwyr hyn at gleifion y gellir eu rheoli o bosibl yn y gymuned, gan ddefnyddio eu set sgiliau uwch, a pheidio ag anfon yr adnodd hwn lle byddai cludiant i'r adran achosion brys yn glinigol briodol.</p> <p><i>For the year April to March 2023/24, 6460 999 calls received a response to scene and a WAST clinician seeing the patient. 2097 incidents resulting in the patient not being conveyed to hospital (32.4%). Over the same time however, where the first responding clinician was an Advanced Paramedic Practitioner (APP) then the non-conveyance rate was 52.4%. Of these incidents, where an APP was first response, 6% were categorised as red priority and 47.2% were an amber 1, these being the two highest priority of call categorisation. Additionally, in this last period, 8.7% of all 999 calls in Anglesey were closed via Consult and Close, by a Paramedic or Nurse working in the control room in a remote</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p><i>clinical assessment. By comparison, from April 2018 to March 2019, this figure was 1.5%. Currently APPs are dispatched to calls based on a predefined "code" set based on a chief complaint that a patient makes. The organisation is moving towards a clinically led dispatch system to ensure that both the APPs and other enhanced roles such as Palliative Care Paramedics are dispatched to incidents where they add value and there is opportunity to reach an alternative disposition. They often close the patient's clinical case without need to refer on to a part of the wider healthcare system. With a clinically led dispatch these clinicians can be sent to patients who can be potentially managed in the community, utilising their advanced and enhanced skillset , and not sending this resource where transport to the emergency department would be clinically appropriate.</i></p>
11	<p>I ba raddau gall y defnydd o dechnoleg i fonitro a goruchwyllo achosion unigol dynnu pwysau oddi ar y Gwasanaeth?</p> <p><i>To what degree can the use of technology to monitor and supervise individual cases alleviate pressure on the Service?</i></p>	Pennaeth Gwasanaethau Oedolion Head of Adults' Services	<p>Mae'r Ymddiriedolaeth wedi bod yn treialu'r defnydd o dechnoleg mewn cartrefi gofal yn ardal PBC, gan ddefnyddio technoleg LUSCII mewn cynllun peilot a gefnogir gan SBRI. Mae'r peilot yn cynnwys defnyddio ap Luscii ac offer Ysbyty-mewn-Blwch i dreialu'r defnydd o ddyfeisiau monitro o bell wrth ddarparu gofal.</p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<p>Nod y peilot yw pennu manteision monitro o bell o fewn lleoliad gofal cyn mynd i'r ysbty ac asesu'r effaith ar ofal, gan gynnwys amseroedd aros a derbyniadau diangen.</p> <p>Bydd cael mynediad at yr arsylwadau hyn yn hwyluso'r broses o wneud penderfyniadau wrth dderbyn galwadau, gan alluogi timau clinigol yn ystafell reoli'r Ymddiriedolaeth i wneud penderfyniadau ar sail tystiolaeth am y dull gofal cywir.</p> <p><i>The Trust has been trialling the use of technology in care homes within the BCU area, using LUSCI technology in a pilot supported by SBRI. The pilot involves use of Lusci's app and Hospital-in-a-Box equipment to trial the use of remote monitoring devices in the delivery of care. The aim of the pilot is to determine the benefits of remote monitoring within a pre-hospital care setting and assess the impact on care, including waiting times and unnecessary admissions.</i></p> <p><i>Having access to these observations will facilitate decision-making when receiving calls, enabling clinical teams in the Trust's control room to make</i></p>

Rhif Cwestiwn Question Number	Cwestiwn Question	Aelod Etholedig Elected Member	Response
			<i>evidence-based decisions about the correct care approach.</i>

